

# **Valplattform 2018**

## **Centerpartiet i Norrtälje kommun**



## Innehållsförteckning

|                                                                   |       |
|-------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>Välkommen till en närodlat politik i hela Norrtälje kommun</b> | sid 3 |
|-------------------------------------------------------------------|-------|

|                                             |        |
|---------------------------------------------|--------|
| <b>Hela kommunen ska leva och utvecklas</b> | sid 4  |
| Jobb i hela kommunen                        | sid 4  |
| Kommunens ekonomi i balans                  | sid 5  |
| Migration och integration – nya rospiggar   | sid 6  |
| Sveriges populäraste landsbygd och skärgård | sid 6  |
| Skärgården - en del av vår landsbygd        | sid 7  |
| Skola och utbildning                        | sid 8  |
| Ung i Norrtälje kommun                      | sid 10 |
| Kultur och fritid                           | sid 10 |
| Vår närmaste omvärld                        | sid 11 |

|                                 |        |
|---------------------------------|--------|
| <b>Trygghet i hela kommunen</b> | sid 13 |
| Trygghet                        | sid 13 |

|                                           |        |
|-------------------------------------------|--------|
| <b>Vård och omsorg</b>                    | sid 14 |
| Din rätt till vård och omsorg nära dig    | sid 14 |
| Vårdval när det passar i Norrtälje kommun | sid 14 |
| Primärvården                              | sid 15 |
| Omsorg om äldre                           | sid 15 |
| Sjukhuset                                 | sid 16 |
| Stöd mitt i livet                         | sid 17 |
| LSS                                       | sid 18 |

|                                                |        |
|------------------------------------------------|--------|
| <b>Hela kommunen behöver mer grön tillväxt</b> | sid 19 |
| Klimat och miljö                               | sid 19 |
| Värdefull natur och Färsna Gård                | sid 20 |
| Närodlat mat                                   | sid 21 |
| Norrtälje stad växer                           | sid 22 |
| Infrastruktur                                  | sid 23 |

## **Välkommen till en närodlad politik i hela Norrtälje kommun**

Norrtälje kommun växer. Det tycker Centerpartiet är bra, men utvecklingen måste ske hållbart. År 2025 kommer vi att vara 70 000 invånare. Idag har vi precis passerat 61 000. Kommunen kommer att öka med cirka 1 100 personer per år. Det innebär fantastiska möjligheter, men också utmaningar. Tillväxten ska ske i hela kommunen – både på landsbygden och i tätorterna och i staden.

Centerpartiet står för en närodlad politik. Alla människor ska ha närhet till beslut och kunna påverka sin vardag. Det handlar också om en grön, social och jordnära liberalism. Det är vår utgångspunkt när vi formar politiken för de kommande åren och decennierna. Vi har en plan för klara kommunens tillväxt och säkerställa att utvecklingen blir hållbar ur såväl ett socialt, ekonomiskt, klimatomässigt som miljömässigt perspektiv. Centerpartiet ska fortsätta att driva en politik med god framförhållning och en ekonomi i balans.

Närheten till beslut och att kunna påverka sin vardag innebär att varje beslut ska tas på lägsta ändamålsenliga nivå. Helst vid köksbordet!

Norrtälje är länets till ytan största kommun och de gröna näringarna är viktiga för en närodlad produktion. Det kan handla om mat, virke och fossilfria bränslen, men också om servicetjänster, rekreation och turism.

*Med denna valplattform vill vi i Centerpartiet berätta hur vi vill hantera morgondagens utmaningar och hur vi förbereder oss inför den planerade befolkningsökningen samtidigt som vi fortsätter att arbeta för att vår kommun ska bli ännu bättre att leva i. Vi vill göra det tillsammans med dig. Välkommen till Centerpartiets Norrtälje!*



## **Hela kommunen ska leva och utvecklas!**

*För att alla invånare ska känna sig som likvärdiga kommuninvånare är det viktigt att det finns goda möjligheter till jobb, att integrationen fungerar och att både stad, landsbygd och skärgård erbjuder goda livsmiljöer och likvärdig service. För att hålla ihop kommunen krävs en god kommunal ekonomi och den ska vara i balans – det vill säga att det måste finnas tillräckligt med inkomster för att täcka utgifterna.*

### **Jobb i hela kommunen!**

Alla ska inte behöva resa ut från kommunen för att få ett jobb. Norrtälje kommun behöver därför fler jobb. Norrtälje stad ska stärkas som regionalt arbetsmarknadscentrum.

Tre vägar till nya jobb i hela kommunen är:

- Bättre villkor för jobbskaparna. Våra många småföretag måste få möjlighet att växa och anställa fler.
- Läringsjobb ska utvecklas i samarbete med företag och kommunal verksamhet.
- Samverkan mellan företagen, kommunen och arbetsförmedlingen för att fler ska få lokala jobb.

Det ska vara enkelt att driva företag i Norrtälje kommun. Företagsklimatet ska bli bättre. Det ska finnas färdig verksamhetsmark på flera ställen i kommunen, enkel och förstående kommunal serviceorganisation och mötesplatser för samverkan. En mer offensiv marknadsföring behövs, med målet att vi ska få fler företag med kvalificerad arbetskraft till kommunen. Kommunen ska aktivt erbjuda utbildning, så att företagen får tillgång till kompetent personal.

Hinder att nå jobben måste elimineras och individers kompetens bättre tas tillvara. Via goda kontakter med näringslivet, en god kännedom om varje persons kompetens och arbetslivserfarenhet samt med hjälp av ytterligare insatser, ska kommunen stärka individers chanser att hitta vägen tillbaka till arbetslivet.

Arbetsmarknaden och företagandet är grunden för tillväxt och välbefinnande. Ett gott företagsklimat ger fler växande företag och fler arbetstillfällen. Alla ska ges möjlighet till arbete efter förmåga.

- det ska finnas ett väl utbyggt bredband så att det når ut till alla i kommunen. Där de kommersiella aktörerna inte installerar fiber måste kommunen ta ansvar för att ett fullgott bredband finns tillgängligt.
- Läringsjobb ska utvecklas i samarbete med företag och kommunal verksamhet. Kommunen ska också medverka till att fler får sommarjobb i kommunen eller i företagen.

- turism- och besöksnäringarna ska lyftas fram genom att fler rastplatser och parkeringsplatser skapas och genom att mer turistinformation finns både på kommunens hemsida och på plats.
- kommunen ska medverka till fler övernattningsmöjligheter. Ställplatser för husbilar behövs på attraktiva platser.
- kommunen ska stärka sin marknadsföring för att få fler invånare och fler företagsetableringar.
- kommunen ska öka samarbetet och den kontinuerliga dialogen med de lokala utvecklingsgrupperna. Kommunen ska även stimulera bildandet av nya utvecklingsgrupper.
- fler verksamhetsområden ska planeras på flera orter i kommunen
- kommunen ska erbjuda UF-verksamhet (Ung Företagsamhet) för alla gymnasieelever.

## **Kommunens ekonomi i balans**

Det är alltid en påfrestning på kommunens ekonomi att vara i en tillväxtfas, som kommunen nu är. För att klara investeringar och ge kommuninvånarna bra service behöver Norrtälje kommuns ekonomi växa samtidigt som den ska vara i balans. Fler invånare ger också högre skatteintäkter. Varje skattekrona ska användas rätt, så att kommunalskatten inte behöver höjas. När vi blir fler i kommunen påverkar det verksamheten - en rad investeringar ligger framför oss. Det handlar om förskolor, skolor, fler äldreomsorgsplatser och annan service.

Kommunen behöver en mer aktiv mark- och fastighetsstrategi. Vi behöver också en mer detaljerad investeringsbudget, som visar hur vi klarar att möta de ökande behoven från fler kommuninvånare. En bättre service och trygg välfärd är vårt mål.

- budgeten ska vara i balans.
- ingen höjning av kommunalskatten.
- det ska införas en långsiktig investeringsbudget.

## **Migration och integration – nya rospiggar**

Den stora migrationsvåg som berört Europa och Sverige de senaste åren har också lämnat tydliga avtryck i Norrtälje kommun. Kommunen tar emot fler invandrare än den genomsnittliga kommunen. När konflikter, krig och förtryck tvingar människor att flytta från sina hemländer vill vi erbjuda en fristad.

Nya svenskar berikar vår kommun och ger oss också förutsättningar att hantera den brist på arbetskraft som finns och som kommer att bli en allt större utmaning. Det bygger dock på att vi klarar av att integrera de människor som kommer hit. Att de får en chans att bli rospiggar på riktigt, lära sig svenska och snabbt börja jobba eller studera.

Centerpartiet verkar för att kommunen fortsatt ska ha en öppen och välkomnande attityd till de flyktingar som anländer till kommunen. De frivilliga krafterna spelar en stor roll för det goda resultatet.

- kommunen ska utveckla samarbetet med Arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet.
- kommunen ska underlätta för de frivilliga krafternas deltagande i flyktingmottagande och etablering, det vill säga arbete, bostad, språk och nätverk.

## **Sveriges populäraste landsbygd och skärgård**

Alla beslut som tas av kommunen ska landsbygdssäkras. Det innebär att man inför ett beslut alltid ska ställa sig frågan om beslutet har en påverkan på landsbygden. Centerpartiet arbetar för en utveckling som är miljömässigt, klimatmässigt och ekonomiskt hållbar.

Den offentliga servicen ska vara lättillgänglig oavsett om man bor i skärgården, på landsbygden eller i någon av tätorterna. Men formen och sättet, som servicen ges på, kan vara olika. Våra serviceorter spelar en avgörande roll för att det ska finnas tillgänglig service för alla.

Inom de gröna näringarna, jordbruk och skogsbruk, finns goda utvecklingsmöjligheter. En specifik bransch, som har potential att utvecklas, är hästnäringen. Genom att likställa ridsport med annan friskvård ges jämlika förutsättningar också för ridsporten att utvecklas och tillföras resurser.

För att producera mat krävs både åkermark och betesmark. Betesmarker förhindras att växa igen om vi kan uppmuntra lokal betesbaserad lamm- och nötköttsproduktion. Där är även mjölkproduktion en viktig del.

Idag har åkermarken inte samma skydd som betesmarken. Därför ska vi bevara den kvalitativa/bruksvärda åkermarken så att den ska kunna brukas även av kommande generationer.

Kor, får och hästar bibehåller mark för livsmedelsproduktion och biologisk mångfald. Genom foderproduktion behåller vi god åkerjord i hävd så att den ska kunna användas för odling av livsmedel.

Så behåller vi en biologisk mångfald och ett öppet varierat landskap, som är ett viktigt varumärke för landsbygden och skärgården i Norrtälje kommun.

## **Skärgården - en del av vår landsbygd**

Att bo på en skärgårdsö betyder att man alltid måste ta sig över is/vatten innan man kommer till fastlandet. Allt måste i båt innan det kan komma till en ö. Att uppsöka myndigheter och service blir tidsödande. Allmänna kommunikationer – tidtabeller och linjedragningar året runt är viktiga liksom all service som kan knytas till den trafiken och till de affärer som finns. Välplanerade replipunkter med bryggplatser, bilparkeringar och bussförbindelser på fastlandet underlättar.

Kommunen ska i första hand underlätta för de fastboende. Det gäller att åstadkomma lösningar där även fritidsboendets köpkraft kan gagna det lokala serviceutbudet.

Strandskyddet tillämpas idag mycket restriktivt och hämmar utveckling på öar med fastboende både vad gäller bostäder, verksamhetslokaler samt bryggor. Centerpartiet ska verka för ett mer differentierat strandskydd, som tar mer hänsyn till det faktiska skyddsbehovet.

Småskaliga avloppsanläggningar, där man också tar hänsyn till skärgårdens specifika förutsättningar, till exempel tunna marklager, är angeläget att utveckla.

Utbyggnad av fibernät är än mer angeläget i skärgården med tanke på restiderna och ska stödjas av kommunen. Kommunen ska ta på sig ett ansvar för områden där kommersiella aktörer inte vill investera.

Den kommunala hemsidan bör ha en speciell sida om skärgårdsfrågor, där man samlar information om företag, transporter, boende med mera.

- alla beslut som tas av kommunen ska landsbygdssäkras.
- kommunen ska ha ett fortsatt engagemang i projekt för landsbygdsutveckling, exempelvis Leader Stockholmsbygd.
- samlingslokaler och skollokaler ska kunna användas effektivare av det lokala samhället.
- åtgärder ska vidtas för att underlätta för hästföretagare och alla de invånare som har hästen som livsstil, exempelvis genom att stimulera anläggning av ridvägar samt att det byggs ett hästcentrum.



- kommunen ska verka för att det inrättas ett Regionalt Centrum för landsbygds- och skärgårdsutveckling på Campus-området.
- den bästa åkermarken ska skyddas och bevaras när nya vägar, bostäder och industriområden byggs.
- åtgärder ska vidtas för att hålla viltstammar i balans. Särskilt fokus behövs på de djurslag som ökar okontrollerat, exempelvis vildsvin, skarv och säl. Centerpartiet vill underlätta för viltvårdare att få avsättning för viltköttet.
- modern teknik för små avlopp på landsbygden ska provas ut och testas både avseende enskilda avlopp och mindre samfälligheter. Detta ska gärna ske i samarbete med Utvecklingscentrum för Vatten (UVC).
- Centerpartiet verkar för ett differentierat strandskydd utifrån skyddsbehovet. Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) bör tillåtas även i Norrtälje kommun.

## Skola och utbildning

Bra förskolor i hela kommunen är en viktig del av det livslånga lärandet och en viktig del i vardagen för barn och småbarnsföräldrar. Det pedagogiska arbetet ska utvecklas och det behövs fler förskollärare. Grupperna i förskolan behöver dessutom bli mindre.

Fler öppna förskolor behövs i kommunen för såväl barnen, som för deras föräldrar. Vid exploatering av nya bostadsområden måste hela kedjan från förskola till högstadium planeras.

Centerpartiet vill att alla elever erbjuds en god utbildning oavsett val av skola eller skolform. Fler barn och ungdomar kommer att gå i skola i Norrtälje kommun, därför behövs fler skolor, främst i Norrtälje stad. Kommunen har många små skolor, som kommer att finnas kvar så länge en god utbildning kan garanteras.

Rektorerna måste få möjlighet att vara pedagogiska ledare i skolan. Det ska finnas skickliga och kompetenta ledare på alla nivåer. Skolans stora utmaning är att rekrytera och behålla lärare. Skolan är inte bättre än sina lärare. Även inom förskolan ska det pedagogiska arbetet utvecklas och fler behöriga förskolelärare rekryteras.

Skolans kvalitet är det viktigaste, inte vilken driftsform den har. Centerpartiet välkomnar därför privata alternativ inom skolan, eftersom vi tror på mångfald, valfrihet och företagande. Kommunen ska arbeta aktivt för att marknadsföra sig som arbetsgivare och berätta om de höga ambitionerna, som finns för att utveckla skolorna i Norrtälje kommun.



Alla elever ska ha möjlighet att lära och lyckas i skolan! Just nu pågår en satsning hela vägen från förskolan till vuxenutbildningen för att utbildningarna ska anpassas för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Man ser över skolans olika lärmiljöer och den pedagogiska praktik som sker där. Detta är en helt avgörande satsning. Väl genomarbetade arbetssätt ger förbättrade studieresultat och fler elever kommer att ta gymnasieexamen med godkända betyg. Det ger fler elever ökade möjligheter på arbetsmarknaden. Goda effekter på lång sikt!

Det behövs en ny högstadieskola för att möta befolkningstillväxten.

Gymnasieskolan ska ha ett brett utbildningsutbud och attraktiva utbildningar, så att alla gymnasieelever ska kunna gå vidare till arbete eller högre studier.

Norrtälje har av tradition väl utbyggda yrkeslinjer på gymnasiet. Alla elever måste där ha möjligheten att få behörighet till högskolestudier.

Centerpartiet vill också se en satsning på ett IT-gymnasium. Det får gärna integreras med ett IT-center och inkubator, som hjälper företag i uppstartsfasen att komma igång och att kunna hyra kontorsplatser till en rimlig kostnad.

Vi vill också skapa bättre möjligheter till ett livslångt lärande genom att öka resurserna till Vuxenutbildningen. Campusutbildningar och yrkeshögskoleutbildningar i kommunen bör utvecklas. Centerpartiet vill också verka för att fler högskoleutbildningar läggs vid Campusområdet.

- befintliga skolor ska finnas kvar under hela kommande mandatperiod och utvecklas.
- fler öppna förskolor behövs i kommunen.
- satsa på mindre grupper i förskolan.
- bygg en ny högstadieskola i Norrtälje.
- fler högskoleutbildningar till Campusområdet.
- fler yrkeshögskoleutbildningar (YH) ska förläggas till Campusområdet.
- Rodengymnasiet ska rustas upp alternativt så ska kommunen se över möjligheten till ett nytt gymnasium på Campus.
- Centerpartiet är positivt till privata skolalternativ för valfrihet, mångfald och företagande.
- Centerpartiet vill satsa på ett IT-gymnasium.

## Ung i Norrtälje kommun

Yngre bostadssökande behöver bostäder till rimliga kostnader. Centerpartiet ska också verka för olika upplåtelseformer av boenden.

Centerpartiet ska verka för att etablera kooperativa hyresrätter för att unga vuxna ska kunna få en rimlig boendekostnad. En ytterligare möjlighet är att Roslagsbostäder avsätter ett antal lägenheter för denna åldersgrupp och för ett begränsat antal år.

Centerpartiet vill att kommunen utvecklar möjligheterna till lärlingsjobb i samarbete med företagen.

Fritid är en viktig del av varje människas liv. Vi måste vara lyhörda för ungdomars önskemål och förslag för hur de vill vara med och forma vår kommun vad gäller till exempel fritidsaktiviteter, kollektivtrafik och annat de tycker är viktigt. Yngre, som ofta saknar körkort, har behov av tätare bussturer, särskilt kvällstid.

- Centerpartiet ska verka för att bostäder byggs som ungdomar har råd med.
- Centerpartiet anser att ungdomarnas engagemang ska tas tillvara för att kunna tillgodose deras behov och önskemål.

## Kultur och fritid

Kulturens roll är att stärka människor, utveckla samhället och fördjupa demokratin. Det görs bland annat genom att tillhandahålla mötesplatser som bibliotek, museer, badhus, idrottsanläggningar, ungdomsgårdar, kulturverksamhet och att fördela stöd till föreningar. Centerpartiet vill stärka den inriktningen.

För att kultur ska vara mer tillgänglig för alla behöver den finnas nära. Kulturens och föreningarnas mötesplatser bidrar till kreativa orter, som människor gärna vill besöka, leva och verka i.

Det centrala för kulturen är en fri mötesplats där vi träffas, skapar, gläds, oroas, blir överraskade och gör nya bekantskaper. En plats där alla får ta del av och delta i kulturen, som utöver att den berikar livet generellt, också bidrar till delaktighet och ett samhälle som håller ihop.

- det ska finnas fler offentliga platser, såsom parker, tätortsnära skogs- och friluftsområden.
- Färsna gård med sin unika miljö, de verksamheter som finns där och med närheten till Norrtälje stad, ska fortsätta att utvecklas.
- det ska finnas god tillgång till rid-, gång- och cykelvägar – även på landsbygden.

- det ska finnas möjligheter att utöva spontanidrott i hela kommunen.
- arbetet med Skapande skola ska fortsätta liksom att kulturskolornas verksamheter ska finnas tillgängliga i hela kommunen.
- kultur och idrott ska vara tillgängligt för alla oberoende var man bor, vilka funktionsförutsättningar man har eller vilken ekonomisk eller social situation man befinner sig i.
- det goda samarbetet med föreningar ska förstärkas ytterligare genom att kontakterna med kommunen underlättas, så att föreningarna kan fokusera på sina kärnverksamheter.
- studieförbunden ska fortsätta att vara en viktig resurs för folkbildningen i kommunen.
- kulturutbudet inom vård och omsorg ska utvecklas.
- Faktoriet (Roslagsmuseet) ska vara kvar i offentlig ägo och nyttjas för allmänt ändamål.
- visionen om kultursamverkan mellan kultur- och fritidskontoret och stadens museer och stiftelser som har tagits, ska utvecklas även utanför stadens gränser.
- utomhusscenen i Societetsparken ska byggas ut.
- ett Föreningarnas Hus är ett starkt önskemål hos många föreningar och ska utredas.

## Vår närmaste omvärld

Norrtälje utgör den nordligaste delen av Stockholms län och orienteringen söderut mot huvudstaden är självklar. Men i stora delar av kommunen är det naturligare att söka arbete, utbildning, kultur och annat västerut och norrut – det vill säga runt Arlanda eller i Uppsala län.

Arlanda är arbetsplats för många av kommunens invånare. Resandet med flyg kommer att öka – oavsett den nuvarande regeringens nyss införda flygskatt. Centerpartiets målsättning är att flygets miljöpåverkan i stället ska minskas genom teknisk utveckling – bland annat genom att lagstifta om en ökande inblandning av fossilfritt bränsle.

Uppsala är Sveriges fjärde största stad med ett stort utbud av kultur, shopping och arbetstillfällen. Även mot Östhammar finns en påtaglig jobbpendling till intressanta arbetsplatser.

Centerpartiet vill verka för en större samverkan med Uppsala län, bland annat genom en förbättrad kollektivtrafik. Direktbuss till Arlanda står också högt upp på listan.

Som en del i en ökad integrering med Arlanda och Uppsala, vill vi också öka bostadsbyggandet i kommunens västra delar samt undersöka möjligheterna att i Närtuna under Arlandas bullermatta förlägga ett verksamhetsområde för exempelvis lättare industri och lagerlokaler.

- bostadsbyggandet i de västra kommundelarna kring väg 77 ska öka.
- kommunikationerna mot Arlanda, Uppsala och Östhammar ska förbättras.



## **Trygghet i hela kommunen**

*Centerpartiet arbetar för att alla ska känna sig trygga, i hemmet, i vården, i skolan och på allmän plats. Alla invånare ska ha goda och likvärdiga förutsättningar att känna trygghet och att få tillgång till vård och omsorg.*

### **Trygghet**

Barn ska ha en god uppväxtmiljö. Därför vill Centerpartiet låta barnperspektivet genomsyra alla beslut. Tidig upptäckt av barn och ungdomar, som riskerar att utveckla ett skadligt beteende, är en nyckel till att kunna förebygga ett framtida utanförskap.

Trygga och nära relationer till föräldrar eller andra vuxna är en viktig del i barns och ungas liv. Skolan har en stor inverkan på elevernas psykiska hälsa. Ett genomtänkt ledarskap hos de vuxna är viktigt för att underlätta förebyggande samarbeten kring barn och ungdomar.

Öppna förskolor behövs i hela kommunen för att stödja föräldrar i att få möjligheter till hjälp och stöd i många av vardagens bekymmer.

Centerpartiet anser att "Föräldrar på stan" är en viktig verksamhet och att deras insats bör uppmärksammas.

Kommunen ska tillhandahålla de stödformer som är viktiga för barn som behöver stöd. Det kan vara i form av en kontaktperson, en kontaktfamilj, ett jourhem, ett familjehem eller en särskilt förordnad vårdnadshavare.

Centerpartiet stöder ett brottsförebyggande arbete där kommunen, polisen, övriga myndigheter, den ideella sektorn och näringslivet samarbetar för att minska brottsligheten och öka den upplevda tryggheten. Det ska vara tryggt att vistas utomhus var man än bor i kommunen. Centerpartiet stöder arbetet som TinK (Trygg i Norrtälje kommun) ansvarar för.

Centerpartiet vill ha en särskild satsning på uppsökande verksamhet mot drog- och spelmissbruk, då det ofta är en inkörsport till grövre missbruk och våld.

Trygghet vid Norrtälje busstation är viktig. Fler fältassistenter och poliser måste arbeta runt stationen och alternativa platser för socialt utåtagerande personer ska skapas.

- alla ska känna sig trygga, i hemmet, i vården, i skolan och på allmän plats.
- elevhälsovården ska stärkas i hela kommunen och personalens kompetensutveckling stödjas. Det gäller även skolans stödpersonal.
- ett effektivt förebyggande arbete ska ske genom samverkan mellan de verksamheter som finns närmast barn och ungdomar.
- personal inom förskola och skola ska ha stöd för kompetensutveckling.

## Vård och omsorg

### Din rätt till vård och omsorg nära dig

Norrtälje-modellen betydde att landstingets sjukvårdsresurser och kommunens omsorgsarbete inordnades under samma hatt. Det har resulterat i att äldre inte i onödan ligger kvar på sjukhuset. De får snabbt fortsatt omsorg i bostaden. En fortsatt utveckling som innebär ett personbundet samarbete kring varje multisjuk äldre, skapar en kontinuitet som ger trygghet och minskar antalet sjukhusinläggningar.

### Vårdval när det passar i Norrtälje kommun

Många vårdval har införts i Stockholms län och vissa har även införts i Norrtälje kommun. Det är inte säkert att alla vårdval passar Norrtälje med stor yta och gles befolkning.

Sjukhuset har små kliniker och behöver ett tillräckligt patientunderlag för att kunna bibehålla verksamhet dygnet runt. Det måste få utvecklas, annars finns risk för att sjukhuset avlövas och förlorar sin potential och livskraft.

Samtidigt som vi vill ha valmöjlighet för patienten måste det även finnas möjlighet till sammanhållna vårdkedjor. Centerpartiet vill att patienterna ska ha större möjlighet att träffa samma läkare. Med Tiohundra AB och flera andra privata aktörer är samordning mycket viktig.

Långa resvägar och glest mellan patienterna gör att det måste få kosta mer per hembesök i hemtjänsten och hemsjukvården på landsbygden. Norrtälje får därför räkna med lite högre ersättningar än i andra kommuner. Därför måste rationella och effektiva IT-baserade lösningar införas.

Centerpartiet vill utvärdera möjligheten att utveckla fler filialer till befintliga vårdcentraler för vård närmare patienten.

- bara de vårdval ska inrättas som passar Norrtälje kommun med dess stora yta och glesa befolkningsstruktur.
- fler filialer behövs till befintliga vårdcentraler för vård närmare patienten.
- Centerpartiet vill att patienterna ska ha större möjlighet att träffa samma vårdpersonal (läkare, sköterskor och hemtjänst) vid sina besök.

### Primärvården

Läkarmottagningar, barna- och mödravårdscentraler ska finnas över hela kommunen med gemensamma journalsystem. Snabba akuttider på läkarmottagningarna kan minska trycket på akutmottagningen. Centerpartiet vill att läkarmottagningarna får ett geografiskt ansvar hopplänkade med hemsjukvård och hemtjänst. Läkarna får därmed ökad personkännedom om de multisjuka äldre och möjlighet till hembesök.

Centerpartiet vill införa en Mammografibuss som far Roslagen runt med utökad åldersgräns över 74 år. Det underlättar för de som bor på landsbygden samt gör att fler nyttjar tjänsten.

Rekrytering av läkare och sjuksköterskor ska underlättas genom att tidsbegränsade tjänstebostäder tillhandahålls. Utbildningsplatser för sjuksköterskor och undersköterskor ska bli fler.

- vårdcentraler med fast läkarkontakt ska finnas nära dig.
- primärvård, barnavård och mödravård samt sjukgymnast ska finnas nära dig.
- samarbetsmodellen vård-omsorg ska vidareutvecklas med hemtjänst och hemsjukvård knutet till en vårdcentral.
- en mammografibuss ska inrättas.

## Omsorg om äldre

Antalet kommuninvånare i åldrarna 70-79 år förväntas öka markant och det medför nya utmaningar i framtiden. Vi lever längre och är friskare men efter 80 kommer ofta ett ökat vårdbehov.

Många har frågat efter ett tryggare boende den sista tiden i livet, även om de inte kvalificerar till "särskilt boende". Vi vill se nya mellanformer av boenden för äldre, boenden där det finns möjlighet till gemensamma aktiviteter och utvecklad service. Bovieran och Solhem är två goda exempel, men fler varianter bör kunna utvecklas.

Centerpartiet vill ha en samordnare för att hemservicetjänster ska komma till stånd utanför dagens strikta biståndsbedömning.

ROS ska utvecklas till någon form av äldreboende eller särskilt boende.

Centerpartiet vill utveckla ett samarbete med Silvia-stiftelsen kring vård av dementa.

- kommunen ska uppmuntra till att det skapas nya boendeformer för äldre.
- mark ska avsättas i stadsplaneringen för nya boenden för äldre.
- det ska finnas en samordnare för hemtjänstservice.
- Kommunen ska utveckla ett samarbete med Silvastiftelsen.
- stöd till anhängigvårdare ska förstärkas.
- vårdcentral, hemsjukvård och hemtjänst ska bli en kedja.
- ROS ska byggas om till äldreboende eller särskilt boende.



## **Sjukhuset**

Norrtälje Sjukhus behövs mer idag än någonsin liksom dess akutmottagning, som är öppen dygnet runt 7 dagar i veckan. Här har vi de kortaste väntetiderna i länet och det bedrivs ett uppskattat kvalitetsarbete i vården.

Centerpartiet kämpar varje år för att få rätt budget i diskussionerna med landstinget, så att vårt sjukhus fortsätter vara i framkant. Kunskaper om multisjuka äldre blir allt viktigare och måste beaktas i den kommande äldreomsorgen.

Sjukhuset behöver byggas ut för att möta den växande befolkningens behov.

Centerpartiet vill snarast utreda möjligheterna att starta ett BB vid sjukhuset.

Vi vill också se över specialistvården och möjligheterna att rekrytera yngre specialister - exempelvis genom att erbjuda tillfälliga tjänstebostäder.

Den psykiatriska vården är sedan länge överbelastad, dels på grund av ökande psykisk ohälsa, framför allt bland yngre och dels på grund av att behovet av neuropsykiatriska utredningar har ökat liksom behovet av stöd/medicinering en tid därefter.

- Norrtälje sjukhus ska fortsätta ha dygnet-runt-öppet.
- Norrtälje sjukhus behöver byggas ut.
- möjligheten att skapa ett BB på Norrtälje Sjukhus ska utredas.
- psykiatri och barnpsykiatri ska stärkas.

## **Stöd mitt i livet**

Arbete och studier som leder till arbete är grunden till egen försörjning och makt över eget liv och det är inte alla förunnat. En del tar sig inte igenom skolan, andra utförsäkras och några har flytt sitt land. Missbruk blir en fälla för ytterligare några.

För de unga har kommunen satt igång DUA-projektet för hemmasittarna, de som inte har gymnasieutbildning eller arbete, i en samverkan mellan socialtjänst – utbildning – sjukvård och arbetsförmedling. Dessa unga utgör på riksplånet 6% av årskullen. Man ska söka upp dem och försöka hitta vägar tillbaka till utbildning eller till arbete.

En del människor slits i hårda livsmiljöer och av tunga arbeten, blir sjukskrivna och sedan utförsäkrade och lyckas inte på egen hand ta sig tillbaka till arbetslivet. Vägen kan bli lång, gå via försörjningsstöd (socialbidrag) och efterhand olika anpassade deltidsformer av sysselsättning.

De som vill ta sig ur missbruk, brukar ha svårt att ordna eget boende och sysselsättning. Dagens bostadsmarknad är ett hinder, andra hinder kan vara ovana vid datorer eller att ha ett eget hushåll.

Kommunen har efterhand börjat ta emot flyktingar med uppehållstillstånd som behöver bostäder, arbete samt lära sig svenska. Dessa har ofta en hög drivkraft att etablera sig, vilket lättast sker genom riktiga arbeten och bostäder.

Det finns ett påbörjat arbete med Företagarforum – där socialtjänst, arbetsförmedling, försäkringskassan och näringsliv möts i att utveckla olika former av jobb.

- Centerpartiet vill se en förstärkning av dessa samarbeten mellan ovan nämnda aktörer.
- stöd för sociala företag ska utvecklas.
- former för integration i samverkan med näringslivet ska utvecklas ytterligare.

## LSS

För de kommuninvånare som har behov av mest stöd finns LSS-lagen (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det är en rättighetslag. Varje kommuninvånare har rätt till ett fullvärdigt liv utifrån sina egna behov och inte bara att existera utifrån en annan människas antaganden, bedömningar och beslut.

Därför vill Centerpartiet ge kommuninvånare med funktionsnedsättning ökad rätt att bestämma över innehållet i sitt stöd, sin hjälp och sin service. Kommunen har ett särskilt ansvar för detta samt att tillgängliggöra samhället för målgrupperna.

Människor som har behov av assistans tillhör en av de grupper i vårt land som är mest beroende av en fungerande välfärd som präglas av valfrihet. Därför vill Centerpartiet se över ersättningen för den kommunala assistansen med utgångspunkt i hur den enskilda individens valfrihet kan garanteras.

Vi är övertygade om att ett steg mot full delaktighet är möjligheten att kunna försörja sig genom eget arbete. Därför är det viktigt att kommunen blir mer öppen för dem som vill jobba trots att de har en begränsad arbetsförmåga.

Det behövs också förbättrade möjligheter till utbildning för personer som omfattas av LSS. Detta gäller hela utbildningsväsendet. Utbildning ger bättre villkor på arbetsmarknaden och därmed större delaktighet i samhället.

- möjligheten att få personlig assistans ska säkras.
- ersättningen för den kommunala assistansen ska ses över för personer som omfattas av LSS.



## **Hela kommunen behöver mer grön tillväxt**

*Centerpartiet står för framtidstro. Nyckeln till en hållbar framtid är moderna lösningar, teknisk utveckling och en seriös strävan att förbättra förutsättningarna för klimatet och miljön. Kommunen ska ta ett ansvar för sin egen verksamhet, men också göra det möjligt för invånarna att göra smarta klimat- och miljöval. I kommunen finns rika naturresurser i form av odlingsmark, betesmark och skogar, som bidrar med förnybara produkter i den omställning som Sverige just nu genomgår.*

## **Klimat och miljö**

Grön tillväxt innebär att hänsyn tas till påverkan på både klimat och miljö. Därför har Centerpartiet bidragit till att ta fram ett miljö- och klimatprogram för kommunens egen verksamhet. Vi vill att programmet ska tillämpas så att inköp och upphandlingar kan göras med större hänsyn till klimat och miljö, men även till social miljö. Det ska vara lätt att leva klimatsmart.

I det kommunala fastighetsbeståndet ska arbetet påskyndas avseende utbyte av oljepannor, utbyte till energisnål teknik, installationer av solfångare/solceller på lämpliga tak.

Centerpartiet vill också ge invånarna större möjligheter att göra klimatsmarta och miljövänliga val. Avfallshanteringen kommer till exempel att utökas med insamling av matavfall, som tillsammans med grönmassa och gödsel ska användas för produktion av biogas.

Det är också viktigt att säkerställa efterfrågan på biogas i kommunen, dels genom att kommunen använder biogasfordon och dels genom att arbeta för att det finns tankställen för biogas.

Centerpartiet vill att kommunen ökar satsningarna på reningsverken så att de i högre grad reducerar farliga kemikalier och hormonstörande ämnen. Avloppsnätet och reningsverken bör utvecklas så att de kan certifieras. Det underlättar också återvinning av det renade slammet.

Moderna mindre avloppsanläggningar för enskilda hushåll och samfälligheter ska utvärderas, gärna i samarbete med Utvecklingscentrum för Vatten (UCV). Detta är en avgörande faktor för att minska utsläppen i synnerhet i sjö- och kustnära lägen.

Centerpartiet vill också utöka återvinningscentralernas verksamhet så att återanvändning och återvinning stimuleras i högre grad.

Möjligheten att resa kollektivt ska stimuleras genom att fler infartsparkeringar byggs och genom att de befintliga utökas, så att de täcker behovet.

Möjligheten att använda elbil ska stimuleras genom fler laddstolpar på fler ställen.

Möjligheterna att gå och cykla ska förbättras både i tätorterna och på landsbygden. Särskilt i närheten av skolor, idrottsplatser/bad och större busshållplatser.

Centerpartiet har bidragit till att det nu för första gången finns ett anläggningsbidrag för gång- och cykelvägar att söka för samfälligheter och byalag, som vill lösa dessa frågor i egen regi. Centerpartiet vill utöka denna möjlighet.

- farliga kemikalier och hormonstörande ämnen i avloppsystemen ska reduceras.
- reningsverken bör utvecklas så att de kan certifieras.
- fler pendlerparkeringar ska byggas - även flera små längs de större busslinjerna.
- fler gång- och cykelvägar ska byggas i hela kommunen, i synnerhet runt skolor, idrottsplatser och större busshållplatser.
- fler laddstationer ska byggas på centrala platser i kommunen.
- fortsatt satsning på kommunens byggnader avseende energibesparande åtgärder och förnybar energiproduktion.
- satsa på en ny återvinningscentral, där större fokus läggs på återbruk i stället för förbränning och deponi.
- Utvecklingscentrum för Vatten (UCV) ska stödjas i arbetet att finna effektiva och moderna lokala avloppslösningar.
- kommunens fordonspark ska fortsätta ställas om till biogas och el. Detta ska också gälla för upphandlade fordonstjänster.

## Värdefull natur och Färsna Gård

Norrtälje kommun har en unik natur med odlingslandskap, beteshagar, skogar och skärgård. Odlingslandskapet ska skyddas genom att de bästa åkermarkerna undantas från exploatering.

Färsna Gård med dess skog och mark är en viktig länk mellan den urbana livsstilen och landsbygdens livsstil. Centerpartiet vill skydda närområdet kring Färsna Gård mot framtida exploatering genom att inrätta ett kommunalt naturreservat.

I kommunen finns idag mer än 100 naturreservat (de flesta inrättade av Länsstyrelsen) och åtskilliga andra områden, som omfattas av olika skyddsformer. Dessutom finns det över 1300 nyckelbiotoper registrerade. Det är bra att värdefull natur skyddas – men nu räcker det!

Ytterligare intrång i äganderätten och brukanderätten riskerar att slå ut lantbruksföretag och lägga en död hand över landsbygden.

Kommunen är en stor skogsägare och ska vårda sina skogar så att de blir mer tillgängliga för invånarnas naturupplevelser, motion med mera. Detta är särskilt viktigt nu när kommunens folkmängd ökar kraftigt.

- de bästa åkermarkerna ska skyddas från exploatering.
- Roslagen har en unik biologisk mångfald som ska bevaras bland annat genom att värna om lantbruksföretagen.
- närområdet kring Färsna Gård ska göras till ett kommunalt naturreservat.
- kommunen ska agera mot att mer produktiv skogsmark tas ur produktion med olika skyddsformer. Centerpartiet vill stoppa den nya 10-åriga nyckelbiotopsinventeringen i Norrtälje kommun.
- kommunen ska göra de egna skogarna mer tillgängliga för invånarnas friluftaktiviteter.

## Närodlad mat

För oss i Centerpartiet spelar den närodlade maten en viktig roll i vår strävan för ett gott klimat, en god miljö och en god livskvalitet.

Mat är hälsa och livskvalitet. Måltiden kan vara dagens viktigaste händelse. Därför är det viktigt att den är aptitlig både för öga och gom. Mat och tillagning av mat har också ett pedagogiskt syfte.

Genom goda exempel vill vi flytta matlagningen närmare de som ska äta maten. Maten ska lagas med omsorg och av bra råvaror. Köttet ska komma från djur som har levt ett bra djurliv. Vi vill att andelen tillagningskök i förskolor, skolor, sjukhus och omsorg ska öka. Det minskar både miljöbelastningen och kostnaderna då transporter med varmhållen mat kan minskas.

Det är klimatsmart att laga mat från grunden, att inte kasta mat, att ta vara på den mat som inte går åt vid måltiden. Det är också klimatsmart att i så stor utsträckning som möjligt använda närproducerade produkter.

Vildsvin som bökar i trädgårdar och på åkrar kan bli en närodlad delikatess om byråkratin förenklas för försäljning av vildsvinskött.

Centerpartiet vill att kontrollen av köttet och styckningsanläggningarna delegeras från livsmedelsverket till kommunens livsmedelsinspektörer, så att köttet enklare kan säljas till lokala butiker och restauranger.

- andelen tillagningskök i skolor och omsorg ska öka.
- köttet i de offentliga köken ska komma från djur som levt ett bra djurliv.
- råvaror ska i största möjliga utsträckning komma från närområdet.
- kontroll av vildsvinskött ska ske lokalt så att köttet kan säljas till lokala butiker och restauranger.

## Norrtälje stad växer

Norrtälje stad är en tillgång för hela kommunen. Staden har en själ – den är vi rädda om. Staden växer under de närmaste åren med nya stadsdelar, vilket också ger en mer attraktiv stadskärna med ett bättre utbud av varor och tjänster samt ett rikare folkliv.

Vi slår vakt om den genuina bebyggelsen utmed ån och vill bevara parker och grönområden såsom Vigelsjö, Societetsparken, Granparken och Färsna.

Färsna gård är unik och ska utvecklas och säkras för framtiden. Närområdet kring Färsna gård vill Centerpartiet göra till ett kommunalt naturreservat.

Vi vill att det ska byggas fler hyresrätter i Norrtälje stad. Det behövs av flera skäl. Unga vuxna behöver ha någonstans att bo. Företag och verksamheter har ett behov av att arbetskraft snabbt kan finna en bostad.

I hamnområdet vill vi förutom bostäder att det också byggs ett hotell och ett kulturhus samt andra attraktiva besöksmål.

Vi ska ha en parkeringspolitik som främjar tillväxt och handel i staden. Det ska vara lätt att få parkering för stadens besökare. Det behövs även bättre parkeringsinformation och parkeringslösningar för de som arbetar i staden.

Centerpartiet vill bygga ett parkeringshus vid infarten till Tullportsgatan. Det ska innehålla minst dubbelt så många P-platser, som den nuvarande markparkeringen. Kontorsarbetsplatser på översta planet eller butiker i gatuplanet medverkar till bättre finansiering av huset.

Det behövs även alternativ till att parkera inne i staden. Centerpartiet vill att det byggs ett Resecentrum med parkeringar i flera plan och reseservice vid hållplatsen Campus Roslagen. Små elbussar/spårbilar som går från resecentrum in mot stadskärnan bör utredas.

- ett parkeringshus ska byggas vid infarten till Tullportsgatan.
- det ska bli säkrare att cykla i staden och i omgivande områden.
- ett parkeringshus med resecentrum vid Campus Roslagen, södra infarten ska byggas.
- hamnen ska bli en levande stadsdel med attraktiva besöksmål.

## **Infrastruktur**

Vägar är viktiga för Centerpartiet. Kommunens stora yta gör vägarna till ådror i kommunens blodomlopp.

Väg 77 kommer att förverkligas under de närmaste åren med en dragning söder om Rimbo. Väg 280 bör samtidigt få en förbifart öster om Rimbo. Det skapar nya



möjligheter för utveckling av Rimbo centrum och tätort.

Roslagsbanan kommer att förlängas till Stockholms Central. Centerpartiet anser att den även bör förlängas från Kårsta via Rö till Rimbo och att den föreslagna förgreningen till Arlanda bör byggas.

Linjen 639 från Stockholm till Rimbo/Hallstavik måste uppgraderas till en stombusslinje med bättre bussar och högre turtäthet.

Centerpartiet jobbar för en direktbuss till Arlanda. Flygplatsens expansion med många nya arbetsplatser gör att kommunen behöver en snabb förbindelse för de som jobbar där och för resenärerna.

För att göra det lättare att använda kollektivtrafiken vill Centerpartiet skapa flera små pendlarparkeringar längs de större busslinjerna.

Centerpartiet vill se att hela kommunen förses med bredband i en ännu snabbare takt. Kommunen måste ta på sig ansvaret för detta i områden där de kommersiella företagen inte bygger.

Våra mindre samhällen utgör lokala serviceorter och är en nödvändig tillgång för att man ska kunna bo på landsbygden.

Det har gjorts satsningar på gång- och cykelvägar under mandatperioden. Detta arbete ska intensifieras för att klara ett ökat behov i framtiden. Banvallarna ska rustas till bra cykelvägar.

Centerpartiet har drivit frågan om anläggningsbidrag till gång- och cykelvägar på privatmark och samfälligheter. Resultatet är 5 miljoner kronor avsatta för 2018 och ytterligare 8 miljoner för 2019 och 2020.

Eftersom husbilsägandet ökar vill Centerpartiet underlätta för turisterna genom att det skapas fler husbilsarkeringar runt om i kommunen.

Vatten- och avlopp är en viktig del av infrastrukturen. Centerpartiet vill se flera mindre reningsverk på landsbygden, som genom ny teknik är miljövänliga. De möjliggör en hållbar och decentraliserad utbyggnad av boendet på landet.

Centerpartiet vill att Waxholmsbolagets turtäthet i norra skärgården ökar samt att fler linjer upprättas. Det gäller både sommar- och vintertrafik. Färjorna till Yxlan/Blidö schemaläggs så att 20-minuterstrafik blir bastrafik.

Post- och pakethantering till öarna måste samordnas för bättre kvalitet och turtäthet som gör det möjligt att etablera och driva företag på öarna.

Centerpartiet vill att kommunen ska reservera mark och planera verksamhetsområden i östra, västra, södra och norra kommundelarna samt i Norrtälje stad.



Centerpartiet är positiva till planerna att bygga ut Mellingeholms Flygplats till en regional flygplats för att skapa bättre konkurrenskraft i näringslivet. Detta skapar arbetstillfällen. Samtidigt måste flygplatsen bli miljövänlig i framkant.

- Roslagsbanan ska förlängas från Kårsta till Rimbo.
- busslinje 639 ska uppgraderas till stombusslinje.
- direktbuss till Arlanda.
- kommunen måste ta ett ansvar för bredbandsfiber till de platser som de kommersiella aktörerna inte täcker in.
- ytterligare satsningar ska göras på gång- och cykelvägar både i tätorterna och på landsbygden.
- kommunen ska reservera mark och planera verksamhetsområden i östra, västra, södra och norra kommundelarna samt i Norrtälje stad.

Vill du veta mer ? Besök vår hemsida [www.centern.nu](http://www.centern.nu)

Centerpartiet i Norrtälje Kommun  
Stockholmsvägen 1  
761 43 Norrtälje  
Telefon: 0176-12088  
E-post: [norrtalje@centerpartiet.se](mailto:norrtalje@centerpartiet.se)